

Posudek diplomové práce:

Karel MATUŠKA, *Aplikace legislativního vymezení správy dokumentů v praxi veřejnoprávních původců Jihočeského kraje.*

Filosofická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2010, 82 + 5 nečíslovaných stran.

Spisová služba rozhodně nepatří k tématům, jimž by byla věnována častá pozornost pracovníků v archivnictví, a zpracování diplomových prací na toto téma je již zcela výjimečné. Neznamená to ovšem, že by se jednalo o téma nepotřebné, právě naopak, tím spíše, že spisová služba je předstupněm uložení dokumentů v archivech a na její úrovni do značné míry záleží i kvalita výsledného archivního materiálu. Pro neodbornou veřejnost navíc obvykle představuje první setkání s fenoménem archivnictví a archivace. Bc. Karel Matuška patří mezi nemnoho archivářů v České republice, kteří se na tuto problematiku úspěšně zaměřují, takže téma jeho diplomové práce bylo zcela logicky očekávatelné.

Svou práci rozdělil K. Matuška do celkem sedmi kapitol, včetně Úvodu a Závěru. Strukturu a cíle práce zcela jasně a jednoznačně vymezil v Úvodu (s. 7), v další kapitole (s. 8 – 17) pak představil právní úpravu spisové služby v době od 1. ledna 2005 do 30. června 2009, tedy v době účinnosti zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a změně některých zákonů, až do jeho novelizace zákonem č. 190/2009 Sb. Kromě zákona popsal i dva nejdůležitější prováděcí předpisy k zákonu, tj. vyhlášku č. 646/2004 Sb. a 645/2004 Sb., ale i další legislativu vztahující se ke spisové službě. Na základě toho v následující nejrozsáhlejší kapitole (s. 18 – 59) důkladně přiblížil podrobnosti „ideální podoby“ výkonu spisové služby v jejich jednotlivých etapách – počínaje vysvětlením povinnosti vedení spisové služby a jejich forem přes příjem dokumentů, jejich evidenci, rozdělování, vyřizování, vyhotovování a odesílání až po označování, ukládání nebo vyřazování a povinnost vydání interního předpisu pro výkon spisové služby.

Krátká čtvrtá kapitola (s. 60 – 62) je věnována také důležité otázce kontroly v oblasti spisové služby, v páté kapitole (s. 63 – 70) pak autor představil skutečné provádění spisové služby u vybraných veřejnoprávních původců Jihočeského kraje – Krajského úřadu v Českých Budějovicích, Státního oblastního archivu v Třeboni, budějovické Celní správy a Celního ředitelství a národního podniku Budějovický Budvar. Samostatnou kapitolu věnoval K. Matuška „stručnému zhodnocení úpravy spisové služby po novelizaci Zákona a vydání nové vyhlášky o podrobnostech spisové služby“ (s. 71 – 74). S důvěrnou znalostí věci mohl zhodnotit jak výhody novelizace v podobě odstranění některých dřívějších nedostatků, tak

naopak nevýhody, ale současně dospět ke konstatování, že hlavním důvodem novelizace nebylo vylepšení předchozí normy, ale doplnění nových ustanovení týkajících se správy elektronických dokumentů, přičemž „motivem ke zpracování potřebné úpravy zacházení s elektronickými dokumenty byla bohužel politická prezentace brzkého zavedení elektronického úřadování, vrcholnými činiteli tolik proklamovaného egovernmentu, na území České republiky“ (s. 72). Toto konstatování současně doložil zasvěcenými argumenty (přičemž nikoli nepodstatnou finanční otázku zmiňuje jen v poznámce pod čarou).

Svou práci završil K. Matuška Závěrem (s. 75 – 76), v němž provedl stručné shrnutí svého pojednání. Diplomovou práci doplňuje obligátní seznam zkratek (s. 77) a seznam pramenů a literatury (s. 78 – 81), zahrnující ovšem především četné normativní prameny v podobě různých zákonů, vyhlášek a nařízení či metodických návodů, norem a směrnic (celkem 53 položek!); více než stručný výčet literatury (pouhých sedm položek) přitom neznamená, že by autor nějakou důležitou práci opomněl, ale pouze potvrzuje, co bylo uvedeno na začátku tohoto posudku. Pro ilustraci doplnil autor vhodně i přílohy, opatřené jejich seznamem (s. 82); zařadil do nich ukázky nejdůležitějších dokumentů – obou stran podacího deníku, spisového přebalu, sběrného archu a předávacího seznamu dokumentů do spisovny.

Diplomová práce Bc. Karla představuje neobyčejně zasvěcený příspěvek k danému tématu, které autor přibližuje s naprosto jasnou znalostí věci, a to dokonce (jak sám připomíná) z dvojího pohledu: z hlediska pracovníka oblastního archivu, zabývajícího se předarchivní péčí, který nejen na jedné straně dohlíží na spisovou službu jiných původců, ale na straně druhé sám, jako zaměstnanec organizační složky státu, tedy určeného původce, musí při správě vlastních dokumentů naplňovat literu zákona - vhodnější osoba by se asi hledala jen těžko. Diplomová práce je přehledně strukturovaná a logicky vystavěná, má dobrou úroveň jak stylistickou, tak gramatickou. Přesto, že se jedná o text využívající specifický jazyk, vycházející z normativních pramenů, je psán jasně a srozumitelně. Práci by dle mého soudu bylo vhodné doporučit k četbě studentům, protože podobných prací věnovaných spisové službě není mnoho. Diplomová práce Bc. Karla Matušky jednoznačně splňuje nároky kladené na tento typ prací, proto ji velice ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 26. srpna 2010

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.